

обставин, включаючи незаконні спроби органів дізнання, слідства і суду допитати адвоката про обставини, що складають адвокатську таємницю;

Інформація та документи можуть втратити статус адвокатської таємниці за письмовою заявою клієнта (особи, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги) з передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підстав. При цьому інформація та документи, що отримані від третіх осіб і містять відомості про них, можуть поширюватися з урахуванням вимог законодавства з питань захисту персональних даних;

Адвокат зобов'язаний забезпечити розуміння і дотримання принципу конфіденційності його помічниками, стажистами та членами технічного персоналу;

Адвокат зобов'язаний забезпечити такі умови зберігання документів, переданих йому клієнтом, адвокатських дос'є та інших матеріалів, що знаходяться в його розпорядженні і містять конфіденційну інформацію, котрі розумно виключають доступ до них сторонніх осіб.. (ст.10, Правила адвокатської етики)

Проаналізувавши Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», правило конфіденційності можна сформулювати таким чином: адвокат повинен зберігати всю інформацію, яка стала йому відома із перших моментів спілкування із клієнтом, інформацію, що стосується обставин і фактів, повідомлених клієнтом або таких, що стали відомі адвокату у зв'язку із виконанням доручення, а також сам факт звернення до нього клієнта, і не повинен розголошувати таку інформацію без згоди клієнта, а також, якщо це буде потрібно на підставі закону.

Дослідивши обрану тему, важливість існування адвокатської таємниці, я вважаю, очевидна. Беручи до уваги права й можливості слідчих органів, передбачені кримінально-процесуальним законодавством, слід зауважити, що фізична особа може виявитися повністю беззахисною перед державним обвинувальним апаратом. У цьому випадку саме адвокат, не розкриваючи всі нюанси справи, може вибудувати захист таким чином, щоб максимально уникнути негативних наслідків для свого підзахисного. Без сумніву, встановлений Законом обов'язок зберігати адвокатську таємницю є гарантією нерозголошення інформації. До того ж і в Кримінальному процесуальному кодексі проголошується, що адвокат не може бути допитаний як свідок у справі. Ця стаття надає додаткові гарантії того, що адвокат, котрий володіє інформацією, що є адвокатською таємницею, не буде офіційно допитаний і, таким чином, йому і його підзахисному надаються додаткові гарантії збереження таємниці. Проаналізувавши вищесказане, ми можемо точно стверджувати, що адвокатська таємниця є необхідним і важливим інструментом як для захисту підозрюваних, так і для встановлення істини в справі. (Кримінальний процесуальний кодекс України).

Положевич О.С.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗДІЙСНЕННЯ В УКРАЇНІ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТОМ ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ

У сучасній науковій літературі порушується питання щодо скасування вимог закону про обов'язковість для адвоката громадянства України. Останнім часом значно збільшився рух людських мас, капіталів, товарів та послуг за межі національних кордонів. Активізація транскордонної діяльності і нові завдання обговорювались Міжнародною асоціацією адвокатів. У результаті було прийнято документи, в яких дано рекомендації стосовно загальних принципів діяльності іноземних адвокатів та її регулювання.

Рада адвокатів України рекомендувала регулювати практику іноземних адвокатів шляхом повного й обмеженого ліцензування, визнала, що місцева влада може заборонити іноземним адвокатам виступати в судах чи інших органах або вимагати від них інформувати громадськість про свій статус, якщо це необхідно для захисту суспільства (Нікогосян Людмила Варданівна «Реалізація світових стандартів адвокатури в українській практиці. Адвокатура: минуле та сучасність», 2012. – 37 с.).

Адвокат іноземної держави може здійснювати адвокатську діяльність в Україні з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Адвокат іноземної держави, який має намір здійснювати адвокатську діяльність на території України, звертається до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури за місцем свого проживання чи перебування в Україні із заявою про його включення до Єдиного реєстру адвокатів України. До заяви додаються документи, що підтверджують право такого адвоката на заняття адвокатською діяльністю у відповідній іноземній державі. Перелік таких документів затверджується Радою адвокатів України.

Кваліфікаційна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури розглядає заяву та подані адвокатом документи протягом десяти днів з дня їх надходження та за відсутності підстав, передбачених частиною четвертою ст. 59 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», приймає рішення про включення такого адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України, про що протягом трьох днів письмово повідомляє адвоката іноземної держави та відповідну раду адвокатів регіону. Рада адвокатів регіону забезпечує внесення відомостей про такого адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України.

Підставами для відмови у включенні адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України є:

1) наявність рішення відповідної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про виключення такого адвоката з Єдиного реєстру адвокатів України - протягом двох років з дня прийняття такого рішення;

2) наявність рішення відповідної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про припинення права на заняття адвокатською діяльністю як адвоката України - протягом двох років з дня прийняття такого рішення;

3) неподання документів, передбачених частиною другою ст. 59 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», або їх невідповідність установленим вимогам.

Рішення про відмову у включенні адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України протягом трьох днів з дня його прийняття надсилається адвокату та може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його отримання до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

При здійсненні адвокатом іноземної держави адвокатської діяльності на території України на нього поширюються професійні права і обов'язки адвоката, гарантії адвокатської діяльності та організаційні форми адвокатської діяльності, визначені ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»: чинне законодавство станом на 23 серпня 2016 року: Офіц. текст – К.:Алерта, 2016.).

Слід окремо відзначити більш високий рівень захищеності адвоката іноземної держави, оскільки у разі вчинення іноземним адвокатом, включеним до Єдиного реєстру адвокатів України, дисциплінарного проступку, до нього можуть бути застосовані дисциплінарні стягнення винятково у вигляді попередження або виключення з Єдиного реєстру адвокатів України. В разі накладення на нього дисциплінарного стягнення у вигляді попередження або виключення з Єдиного реєстру адвокатів України, кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури повідомляє відповідний орган державної влади або орган адвокатського самоврядування іноземної держави, в якій адвокат отримав статус адвоката або набув право на заняття адвокатською діяльністю (Фіолевський Д. П. Адвокатура: підручник, випр. і доп. – К.: Алерта, 2014. – 156 с.).

У разі вчинення адвокатом іноземної держави, включеним до Єдиного реєстру адвокатів України, дисциплінарного проступку він несе дисциплінарну відповідальність у порядку, передбаченому ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» для адвокатів України з урахуванням особливостей, установлених частиною другою ст. 60.

До адвоката іноземної держави, включеного до Єдиного реєстру адвокатів України, можуть бути застосовані дисциплінарні стягнення виключно у вигляді попередження або виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

Про накладення на адвоката іноземної держави дисциплінарного стягнення кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури повідомляє відповідний орган державної

влади або орган адвокатського самоврядування іноземної держави, в якій адвокат отримав статус адвоката або набув право на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат іноземної держави може звертатися до органів адвокатського самоврядування за захистом своїх професійних прав та обов'язків, брати участь у навчально-методичних заходах, що проводяться кваліфікаційно-дисциплінарними комісіями адвокатури, Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури, радами адвокатів регіонів, Радою адвокатів України та Національною асоціацією адвокатів України.

При здійсненні адвокатом іноземної держави адвокатської діяльності на території України він отримує додаткові професійні права і гарантії адвокатської діяльності, а саме:

- Звертатися з адвокатськими запитами, в тому числі про одержання копій документів, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб) .

- Доповідати клопотання і скарги на прийомі у посадових і службових осіб та відповідно до закону одержувати від них письмові мотивовані відповіді на ці клопотання і скарги.

- Збирати відомості про факти, які можуть бути використані як докази, в установленому законом порядку.

- Проведення стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів або слідчих дій, які можуть проводитися тільки з дозволу суду, здійснюється на підставі судового рішення.

Отже, враховуючи інтерес з боку представників закордонного бізнесу до інвестиційних вкладень і комерційних проектів на території України, вважаю, що адвокатам з іноземних держав потрібно якнайшвидше ознайомитися із Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та пройти процедуру реєстрації в Єдиному реєстрі адвокатів України. При цьому слід пам'ятати, що при одержанні замовлення від поручителя на виконання складного процесу реєстрації, в якому треба буде володіння глибокими галузевими знаннями.

Руда О.О.

*студентка 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗБЕРЕЖЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

Питання забезпечення дотримання адвокатської таємниці є одним з найголовніших та дискусійних проблем практиків та теоретиків сучасності. За українським законодавством та правилами адвокатської етики, адвокат зобов'язаний зберігати адвокатську таємницю, предметом і змістом якої є особиста інформація про клієнта, обставини, що змусили клієнта звернутися до адвоката та зміст консультацій, порад, роз'яснень, складених документів та інших відомостей, одержаних адвокатом під час здійснення професійних обов'язків.

Відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Далі-Закон) збереження адвокатської таємниці є професійним обов'язком адвоката. (Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05 липня 2012 року // Відомості ВРУ. – 2013 - №27. - Ст.282)

Під захистом професійної юридичної таємниці, розуміється сукупність правових засобів, спрямованих на визначення обсягу конфіденційних відомостей, на встановлення обов'язку юриста зберігати конфіденційність відомостей, які відносяться до професійної таємниці; надання права юристу відмовитися надавати третім особам інформацію, яка є професійною таємницею, визначення обов'язку державних органів, фізичних та юридичних осіб утримуватись від намагань незаконного отримання відомостей, які відносяться до професійної таємниці; та передбаченої відповідальності за розголошення відомостей, які відносяться до професійної таємниці.

Необхідно наголосити на тому, що обов'язок зберігати адвокатську таємницю окрім адвоката також поширюється на його помічника, стажиста та осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, а також на особу, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю. Дані особи